

Preveninių programų vykdymas 2014 metais

Kelmės rajono asmens sveikatos priežiūros įstaigos (viešosios įstaigos: Kelmės rajono bendrosios praktikos gydytojų centras, Tytuvėnų pirminės sveikatos priežiūros centras, Šaukėnų ambulatorija, Kelmės rajono pirminės sveikatos priežiūros centras ir privatus A. Jokšo šeimos sveikatos centras) įgyvendina šešias programas:

- Gimdos kaklelio piktybinių navikų preventinių priemonių finansavimo programą;
- Atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio finansavimo programą;
- Priešinės liaukos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programą;
- Storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programą;
- Asmenų, priskirtinų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programą;
- Vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programą.

Visos preventinės programos finansuojamos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto, tad nustatyto amžiaus žmonėms, apdraustiems privalomuoju sveikatos draudimu, yra nemokamos.

Gimdos kaklelio piktybinių navikų preventinių priemonių programa skirta moterims nuo 25 iki 60 metų amžiaus gimdos kaklelio vėžio prevencijai. Programos metu siekiama nustatyti tam tikrų organų ikinavikinius pokyčius ir kliniškai dar nepasireiškiančius navikus. Juos nustčius ir pašalinus, užkertamas kelias vėžiui atsirasti bei vystytis. Pagal programą kartą per 3 metus atliekamas citologinio tepinėlio tyrimas. Remiantis tyrimo rezultatais pacientei gali būti nemokamai atliekama biopsija, leidžianti objektyviai patvirtinti arba paneigti ligos diagnozę. Kelmės rajono ambulatorinėse sveikatos priežiūros įstaigose aptarnaujamų 25-60 metų amžiaus moterų 2014 m. buvo 6938 (2013 m. – 7083; 2012 m. – 7417), pagal programą gimdos kaklelio citologinio tepinėlio paėmimo ir rezultatų įvertinimo paslaugų suteikta 1069 moterims (2013 m. – 779; 2012 m. – 1451), t.y. 2014 m. 15,4 proc. Kelmės rajono moterų pasinaudojo nemokama programa (2013 m – 11 proc.). 2014 m. vykdant programą nustatyta 12 ikivėžinių pakitimų ir 1 piktybinis navikas (2013 m. – 8 ikivėžiniai susirgimai; 2012 m. – 6 ikivėžiniai pakitimai ir 1 piktybinis navikas).

Gimdos kaklelio piktybinių navikų preventinių priemonių finansavimo programos vykdymas 2014 metais

Eil. Nr.	Asmens sveikatos priežiūros įstaigos (ASPI) pavadinimas	Aptarnaujamų 25–60 m. moterų skaičius 2014 m.	Informacijos dėl gimdos kaklelio piktybių navikų profilaktikos teikimo paslauga		Gimdos kaklelio citologinio tepinėlio paėmimas ir rezultatų įvertinimas	
			2014 m.		2014 m.	
			atv. sk.	Įvyk. proc.	atv. sk.	Įvyk. proc.
Šiaulių TLK iš viso:		114 078	24 872	21,8	15 550	13,6
Kelmės raj. savivaldybė		6938	1465	21,6	1069	15,4
1	VšĮ Kelmės rajono PSPC	3215	565	17,6	548	17,0
2	VšĮ Šaukėnų ambulatorija	568	137	24,1	78	13,7
3	VšĮ Tytuvėnų PSPC	1039	174	16,7	121	11,6
4	VšĮ Kelmės rajono BPGC	1536	435	28,3	228	14,8
5	A. Jokšo ŠSC	580	154	26,6	94	16,2

Atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio programa skirta moterims nuo 50 iki 69 metų amžiaus krūties vėžio prevencijai. Mamografijos tyrimai atliekami vieną kartą kas dveji metai. Kelmės rajono ambulatorinėse sveikatos priežiūros įstaigose aptarnaujamų 50–69 metų amžiaus moterų buvo 4271 (2013 m. – 4270; 2012 m. – 4307), pagal programą suteikta paslaugų 593 moterims (2013 m. – 378; 2012 m. – 546), t.y. 13,9 procentai. Kelmės rajono moterų pasinaudojo nemokama programa (2013 m. – 8,9 proc.) 2014 m. vykdant programą nustatytas 1 ikivėžinis pakitimas (2013 m. – 1 ikivėžinis pakitimas: 2012 m. – 1 ikivėžinis pakitimas ir 2 piktybinių navikų atvejai).

Atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio finansavimo programos vykdymas 2014 m.

Eil. Nr.	Asmens sveikatos priežiūros įstaigos (ASPI) pavadinimas	Aptarnaujamų 50–69 m. moterų skaičius 2014 metais	Informavimas ir siuntimas atlikti mamogramą	
			2014 m.	
			atv. sk.	Įvyk. proc.
Šiaulių TLK iš viso:		65979	13172	20,0
Kelmės raj. savivaldybė		4271	593	13,9
1	VšĮ Kelmės rajono PSPC	1991	253	12,7
2	VšĮ Šaukėnų ambulatorija	333	30	9,0
3	VšĮ Tytuvėnų PSPC	635	95	15,0
4	VšĮ Kelmės rajono BPG C	944	181	19,2
5	A. Jokšo ŠSC	368	34	9,2

Storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos programa skirta asmenims nuo 50–74 metų amžiaus storosios žarnos vėžio prevencijai. Pagal šią programą kas 2 metus reguliariai turėtų būti tikrinami asmenys, sulaukę 50–74 metų amžiaus, atliekant nesudėtingą slapto kraujavimo testą, pagal kurį galima numatyti ankstyvosios stadijos storosios žarnos vėžį. Kelmės rajono ambulatorinėse sveikatos priežiūros įstaigose aptarnaujamų 50–74 metų rajono gyventojų 2014 m. buvo 9820 (2013 m. – 9841; 2012 m. – 9794), pagal programą suteikta paslaugų 1962 asmenims (2013 m. – 894; 2012m. – 2626), t. y. 13,9 proc. Kelmės rajono gyventojų pasinaudojo nemokama programa. 2014 m. vykdant storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos programą nustatytas 1 ikivėžinis pakitimas, piktybinių navikų neaptikta, o 2012 m. aptikti 4 piktybinių navikų atvejai.

Storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programos vykdymas 2014 m.

Eil. Nr.	Asmens sveikatos priežiūros įstaigos (ASPI) pavadinimas	Aptarnaujamų 50–74 m. asmenų skaičius 2014 m.	Informavimas apie storosios žarnos vėžio ankstyvąją diagnostiką ir iFOBT rezultatų įvertinimas	
			2014 m.	
			atv. sk.	Įvyk. proc.
Šiaulių TLK iš viso:		141908	33697	23,7
Kelmės raj. savivaldybė		9820	1 962	20,0
1	VšĮ Kelmės rajono PSPC	4658	729	15,7
2	VšĮ Šaukėnų ambulatorija	777	117	15,1
3	VšĮ Tytuvėnų PSPC	1541	339	22,0
4	VšĮ Kelmės rajono BPGC	1927	554	28,7
5	A. Jokšo ŠSC	917	223	24,3

Priešinės liaukos vėžio ankstyvosios diagnostikos programa skirta vyrų nuo 50 iki 75 metų amžiaus ir vyrų nuo 45 metų, kurių tėvai ar broliai yra sirgę prostatos vėžiu, susirgimų prevencijai. Pagal šią programą kartą per 2 metus atliekamas kraujo tyrimas, parodantis prostatos specifinio antigeno (PAS) koncentraciją kraujyje. Jei PAS kiekis viršija normą, šeimos gydytojas siunčia konsultuotis pas urologą, kuris, esant būtinybei, atlieka tam tikrą tyrimą – priešinės liaukos biopsiją. Kelmės rajono ambulatorinėse sveikatos priežiūros įstaigose aptarnaujamų 50–75 metų vyrų 2014 metais buvo 4548 (2013 m. – 4533; 2012 m. – 4590), pagal programą suteikta paslaugų 979 asmenims, t.y. 21,5 proc. Kelmės rajono 50–75 m. amžiaus vyrų pasinaudojo nemokama programa. 2014 m. vykdant priešinės liaukos vėžio ankstyvosios diagnostikos programą aptikta 10 piktybiniai navikų (2013 m. – 6; 2012 m. – 16 piktybinių navikų atvejų).

Priešinės liaukos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programos vykdymas 2014 m.

Eil. Nr.	Asmens sveikatos priežiūros įstaigos (ASPI) pavadinimas	Aptarnaujamų 50–75 m. vyrų skaičius 2014 m.	Informavimo ir PSA nustatymo paslauga	
			2014 m.	
			atv. sk.	Įvyk. proc.
Šiaulių TLK iš viso:		62340	16 558	26,6
Kelmės raj. savivaldybė		4548	979	21,5
1	VšĮ Kelmės rajono PSPC	2174	397	18,3
2	VšĮ Šaukėnų ambulatorija	375	109	29,1
3	VšĮ Tytuvėnų PSPC	718	137	19,1
4	VšĮ Kelmės rajono BPGC	838	246	29,4
5	A. Jokšo ŠSC	443	90	20,3

Asmenų, priskirtinų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių programa skirta širdies ir kraujagyslių ligų prevencijai. Programa vykdoma nuo 2006 metų, programos priemonės taikomos vieną kartą per metus 40–55 metų vyrams bei 50–65 metų moterims. Informavimo apie didelę širdies ir kraujagyslių ligų tikimybę, šios tikimybės įvertinimo, pirminės prevencijos priemonių plano sudarymo ar siuntimo išsamiai įvertinti širdies ir kraujagyslių ligų tikimybę paslauga per 2014 metus pasinaudojo 29,8 proc. aptarnaujamų 40–55 m. vyrų ir 50–65 m. moterų (2013 m. – 24,5; 2012 m. – 25,1 proc.).

Asmenų, priskirtinų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programos vykdymas 2014 m.

Eil. Nr.	Asmens sveikatos priežiūros įstaigos (ASPI) pavadinimas	Aptarnaujamų 40–55 m. vyrų ir 50–65 m. moterų skaičius 2014 m.	Informavimo apie didelę širdies ir kraujagyslių ligų tikimybę, šios tikimybės įvertinimo, pirminės prevencijos priemonių plano sudarymo ar siuntimo išsamiai įvertinti širdies ir kraujagyslių ligų tikimybę paslauga	
			2014 m.	
			atv. sk.	Įvyk. proc.
Šiaulių TLK iš viso:		35210	8 294	23,6
Kelmės raj. savivaldybė		2269	440	19,4
1	VšĮ Kelmės rajono PSPC	1232	128	10,4
2	VšĮ Šaukėnų ambulatorija	228	11	4,8
3	VšĮ Tytuvėnų PSPC	386	216	56,0
4	VšĮ Kelmės rajono BPGC	213	19	8,9
5	A. Jokšo ŠSC	210	66	31,4

Vaiķu krūmiņu dantū dengimo silantinėmis medžiagomis programa skirta vaikų nuo 6 iki 14 metų nuolatinių krūmiņu dantū kramtomųjų paviršių ėduonies prevencijai. Programa vykdoma nuo 2005 metų. Nuolatinių krūmiņu dantū dengimą silantais teikia asmens sveikatos priežiūros įstaigos, sudariusios sutartis su teritorinėmis ligonių kasomis dėl odontologijos pagalbos paslaugų teikimo arba dėl vaikų krūmiņu dantū dengimo silantinėmis medžiagomis paslaugų teikimo ir apmokėjimo. Nuo 6 iki 14 metų amžiaus vaikų rajone 2014 metais buvo 2269 (2013 m. – 2446; 2012 m. – 3061), nemokama vaikų krūmiņu dantū dengimo silantinėmis medžiagomis programa pasinaudojo 440 vaikų, t. y. 19,4 proc. (2013 m. – 579, t. y. 23,7 proc.; 2012 m. – 449, t. y. 14,7 proc.).

Vaiķu krūmiņu dantū dengimo silantinėmis medžiagomis programos vykdymas 2014 m.

Eil. Nr.	Asmens sveikatos priežiūros įstaigos (ASPI) pavadinimas	Aptarnaujamų vaikų (nuo 6 iki 14 m.) skaičius 2014 m.	Vaikų, dalyvavusių krūmiņu dantū dengimo silantinėmis medžiagomis programoje, skaičius	
			atv. sk.	įvyk. proc.
Šiaulių TLK iš viso:		35210	8 294	23,6
Kelmės raj. savivaldybė		2269	440	19,4
1	VšĮ Kelmės rajono PSPC	1232	128	10,4
2	VšĮ Šaukėnų ambulatorija	228	11	4,8
3	VšĮ Tytuvėnų PSPC	386	216	56,0
4	VšĮ Kelmės rajono BPGC	213	19	8,9
5	A. Jokšo ŠSC	210	66	31,4

Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšos, skirtos Kelmės rajono savivaldybės pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros įstaigoms 2014 m. iš viso sudarė 234 387 Lt (2013 m. 175 991 Lt. – 2012 m. 229 719 Lt), kurie buvo paskirstyti onkologinių susirgimų prevencijai bei profilaktikai (iš viso 4 programos) ir po vieną širdies ir kraujagyslių ligų bei vaikų krūmiņu dantū dengimo silantinėmis medžiagomis programoms. Iš jų daugiausia lėšų buvo skirta asmenų, priskirtinų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo (iš viso 44 proc. visų lėšų) ir storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo (20 proc. lėšų) programoms, o mažiausiai – atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio finansavimo programai (iš viso 3,13 proc. arba 7 350 litų).

Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšos, skirtos pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros įstaigoms, Kelmės rajono savivaldybėje

Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių finansavimo programa	Atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio finansavimo programa	Asmenų, priskirtinų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programa	Priešinės liaukos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programa	Storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programa	Vaikų krūmiņu dantū dengimo silantinėmis medžiagomis programa
20 215	7 350	104 383	39 300	48 454	14 685

Vykdant prevencines programas per vienerius 2014 metus nustatyta 11 piktybinių navikų ir 14 ikivėžinių pakitimų. Vykdant priešinės liaukos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programą nustatyta 10 piktybinių navikų. Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių finansavimo programoje užregistruota 12 ikivėžinių pakitimų bei 1 piktybinis navikas, atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio finansavimo programoje – 1 ikivėžinis pakitimas, vykdant storosios žarnos piktybinių navikų prevencinių priemonių finansavimo programą nustatytas 1 ikivėžinis pakitimas.

Pagal Šiaulių TLK pateiktus duomenis parengė Lina Balčiūnienė,
Kelmės visuomenės sveikatos biuro direktorė